TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

unicef
her çocuk için

27. ULUSLARARARASI ÇOCUK FORUMU BİLDİRGESİ

KASIM 2026, ANTALYA

SONUÇ BİLDİRGESİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

unicef
her çocuk için

27. ULUSLARARASI ÇOCUK FORUMU BİLDİRGESİ

Değerli Büyüklerimiz ve Sevgili Arkadaşlarımız;

İklim değişikliğinin hayatımızı her geçen gün daha fazla etkilediği bir dünyada, çocukların haklarının korunması ve güçlendirilmesi her zamankinden daha büyük bir önem taşımaktadır.

İnanıyoruz ki gelecek, tüm çocukların temiz havada nefes alabildiği, temiz suya ulaşabildiği ve sağlıklı bir çevrede büyüyebildiği; bugün alınan kararların bizden sonra gelecek kuşakların hakkını da gözettiği bir dönem olacaktır.

Bizler, **81 İl Çocuk Hakları Komitelerinin** üyeleri olarak, **27. Uluslararası Çocuk Forumu** kapsamında "**İklim Değişikliği ve Çocuk Hakları**" ana teması doğrultusunda tüm Türkiye'de yürüttüğümüz çalışmalarda hep birlikte düşündük, tartıştık ve öneriler geliştirdik.

COP31 kapsamında Antalya'da dünyanın çeşitli ülkelerinden bizlere katılan arkadaşlarımızla birlikte iklim krizinin bir çocuk hakları krizi olduğunu dile getirmek için bir araya geldik.

Bizler dünyanın dört bir yanından COP31'de toplanan çocuklar olarak, iklim krizine karşı alınan her kararda haklarımızın korunmasını ve görüşlerimizin dikkate alınmasını istiyoruz. Çocuklar yalnızca geleceğin değil, bugünün de söz sahibidir. Bizlere sunulacak imkânlarla ülkemizin iklim geleceğinde aktif rol üstleneceğimize ve önemli çalışmalara imza atacağımıza inanıyoruz.

COP31'in Türkiye'de düzenlendiği bu yıl, sesimizi duyurmak ve dünyamızın biz çocuklar ve bizden sonra gelecek kuşaklar için daha yaşanabilir hale getirilmesi amacıyla bu bildirgeyi paylaşıyoruz:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

unicef
her çocuk için

27. ULUSLARARASI ÇOCUK FORUMU BİLDİRGESİ

1. Çocuk katılımının sağlandığı yetkili organlarda iklim odaklı çalışmalar yürütülmesini ve özellikle kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ile sivil toplum tarafından bu çalışmaların desteklenmesini,

2. Çocukları etkileyecek iklim politikaları hazırlanırken çocukların, özellikle afet riski altındaki bölgelerde ve kırsalda yaşayan çocuklar ile engelli arkadaşlarımızın görüşlerinin alınmasını ve her kararda bizden sonra gelecek çocukların hakkının da gözetilmesini,

3. İklim değişikliğine ilişkin yerel ve merkezi yönetimlerce yürütülen çalışmalarda ve hazırlanan raporlarda çocuk görüşüne başvurulmasını ve bu çalışmalar ile raporların çocuk dostu dil ile yürütülmesini ve hazırlanmasını,

4. Mahallelerimizdeki çevre sorunlarını bildirebileceğimiz, yerel yönetimlerce kişisel bilgilerimizi koruyan güvenli bir dijital harita oluşturulmasını,

5. Her okulda, öğrencilerin hazırladığı ve enerji, su ve atık için ölçülebilir hedefler içeren bir iklim eylem planının her yıl yazılmasını ve yıl sonunda sonuçlarının paylaşılmasını,

6. İklim ve çevre okuryazarlığının her sınıf düzeyinde uygulamalı olarak müfredata girmesini ve her öğrencinin yılda en az bir kez doğada uygulamalı bir iklim etkinliğine katılabilmesini,

7. İnşaat, yıkım ve sanayi bölgeleri yakınında bulunan, çocukların yoğun olarak kullandığı alanların çevresinde hava kalitesinin düzenli olarak ölçülüp sonuçların paylaşılmasını ve bu alanların çevresine toz tutucu yeşil çitler kurulmasını,

8. Sel riski taşıyan bölgelerden başlayarak okul bahçelerinde ve parklarda yağmur suyunu toprağa ve depolara kazandıran düzenlemeler yapılmasını ve okul yollarındaki yağmur ızgaralarının her yıl yağış mevsiminden önce temizlenmesini,

9. Sel, deprem ve orman yangını gibi afetler sırasında eğitimin kesintiye uğramamasını sağlamak ve engelli çocuklar ile yetişkin refakatçisi bulunmayan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla her ilde önceden hazırlanmış planların bulunmasını, afetlerden etkilenen çocuklara düzenli psikososyal destek sağlanmasını ve okullarda her yıl afet tatbikatlarının gerçekleştirilmesini;

10. İklim değişikliğinin sofralarımıza etkisini düşük gelirli ailelerin daha fazla hissettiğini göz önünde bulundurarak her çocuğun sağlıklı ve besleyici gıdaya düzenli olarak ulaşabilmesinin desteklenmesini ve okul kantinlerinde yerel üreticilerin ürünlerine daha fazla yer verilmesini,

27. ULUSLARARASI ÇOCUK FORUMU BİLDİRGESİ

11. Kuraklıkla mücadele için özellikle kamu binalarında su tüketiminin ölçülerek her yıl azaltma hedefi konulmasını ve bu binalarda yağmur suyu toplanarak bahçe sulamasında kullanılmasını,

12. Okul yemekhanelerinde ve kantinlerde yemek ve ekmek israfının ölçülmesini, her okulun israfı azaltma hedefi belirlemesini ve "**Gıdanı Koru**" kampanyasında biz çocukların da gönüllü elçi olarak yer almasını,

13. Okullarda, belediyelerde ve gençlik merkezlerinde kitap, kıyafet, oyuncak ve spor malzemesi paylaşılabilecek "**Yeniden Yaşa**" noktaları kurulmasını ve büyük konser, festival ve spor etkinliklerine izin verilirken sıfır atık planı istenmesini,

14. Sakladığımız binlerce fotoğrafın, açık bıraktığımız videoların ve sık değiştirdiğimiz cihazların da doğaya yük olduğunu bilerek dijital karbon ayak izimizi her yıl hesaplayıp azaltabileceğimiz çalışmalar yapılmasını ve elektronik atık toplama noktalarının yaygınlaştırılmasını,

15. Dikilen fidanların yaşayabilmesi için her okulun belediyeyle birlikte bir yeşil alanı sahiplenip bakımını üstlenmesini ve bu alanın gelişiminin her yıl raporlanmasını,

16. Mahallelerimizin doğasının son 50 yılda nasıl değiştiğini büyüklerimizle yapacağımız röportajlarla kayıt altına alabilmemizi ve endemik türlerin ve sulak alanların çocuklarla birlikte haritalanmasını,

17. Kıyı illerinde hayalet ağ temizliği çalışmalarına biz çocukların da katılabilmesini, temizlenen ağ miktarının ve denizlerdeki mikroplastik ölçüm sonuçlarının her yıl çocukların anlayabileceği biçimde paylaşılmasını ve mikroplastiklerin sağlığımıza etkilerine ilişkin araştırmaların desteklenmesini,

18. Çocukların iklim krizini kendi gözünden anlattığı belgesel, podcast ve fotoğrafların toplandığı ulusal bir çocuk iklim arşivi oluşturulmasını ve üniversitelerin desteğiyle çevre sorunlarına çözüm üretebileceğimiz atölyeler kurulmasını,

19. Türkiye'nin öncülük ettiği Sıfır Atık anlayışının dünya çocuklarıyla paylaşılması için **Uluslararası Sıfır Atık Günü**'nde ve **Uluslararası Gıda Kaybı ve İsrafı Farkındalık Günü**'nde farklı ülkelerden çocukların ortak etkinlikler yapmasını,

20. İklim krizinden en çok etkilenen ülkelerdeki çocukların sesinin de duyulması için COP31'de başlayan çocuk katılımının uluslararası iş birlikleriyle sürdürülmesini ve Türkiye'nin bu alanda dünya çocuklarına örnek olmasını istiyoruz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

unicef
her çocuk için

27. ULUSLARARASI ÇOCUK FORUMU BİLDİRGESİ

Saygıdeğer Büyüklerimiz ve Sevgili Arkadaşlarımız,

İklim krizine karşı haklarımızın korunması, güçlendirilmesi ve sesimizin duyulması için üzerimize düşenleri yapmak konusunda istekli ve kararlıyız. **Okullarımızda** ve **Çocuk Hakları Komitelerimizde** sıfır atıklı etkinlikler düzenlemeyi, arkadaşlarımıza akran eğitimleri vermeyi ve bu bildirgedeki taleplerin takipçisi olmayı üstleniyoruz.

Bu süreçlerin çocuk haklarına tam saygı gösterilerek ve bizim sesimizi yansıtacak şekilde yürütülmesini talep ediyoruz. İklim politikalarının her aşamasında çocukların anlamlı bir şekilde dahil edilmesini istiyoruz. Ancak bu şekilde alınan kararlar hem bizim hem de gelecek kuşakların sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını gerçekten güvence altına alabilecektir.

Bu bildirge bizim için bir son mektup değil, ilk sözdür.

Bize güvenin, bize fırsat verin.

Hep birlikte dünyamızı bugünün ve yarının çocukları için daha temiz, daha adil ve daha yaşanabilir bir yer hâline getirelim.